

PWYLLGOR CRAFFU BYW'N IACH A GOFAL CYMDEITHASOL

Cofnodion cyfarfod o Bell a gynhaliwyd ar 10 Medi, 2024.

Mae'r Agenda ar gael [yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar gael [yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd J.E. Charles (Cadeirydd); Cynghorydd N. Thomas (Is-Gadeirydd); Cynghorwyr I. Buckley, A.M. Collins, R. Godfrey, S. Lloyd-Selby, J. Lynch-Wilson, J.M. Norman a C. Stallard.

Hefyd yn bresennol: S.M. Hanks, W.A. Hennessy, G. John (Aelod Cabinet dros Hamdden, Chwaraeon a Lles) ac E. Williams (Aelod Cabinet Gofal Cymdeithasol ac Iechyd).

300 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol".

301 YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd y rhain gan Gyngorwyr G. Ball, C.A. Cave a M. Cowpe.

302 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 9 Gorffennaf, 2024 fel cofnod cywir.

303 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

304 DIWEDDARIAD AR WEITHGOR CYLLIDEB Y PWYLLGOR CRAFFU BYW'N IACH A GOFAL CYMDEITHASOL – DIWEDDARIAD LLAFAR –

Dywedodd y Cadeirydd fod cyfarfod Gweithgor y Gyllideb wedi'i drefnu ar gyfer 29 Gorffennaf am 2:30pm, yn unol â chytundeb y Pwyllgor yn ôl ar 6 Chwefror, 2024 i gynnal cyfarfod o'r Grŵp bob chwe mis.

Gofynnwyd i aelodau'r Grŵp ddarparu unrhyw gwestiynau cyllidebol cyn cyfarfod mis Gorffennaf fel y gallai'r swyddogion perthnasol baratoi ymatebion manwl ar gyfer y cyfarfod. Ar 15 Gorffennaf, penderfynodd y Cadeirydd ganslo'r cyfarfod a drefnwyd ar 29 Gorffennaf oherwydd diffyg busnes.

Felly, byddai cyfarfod nesaf Gweithgor y Gyllideb yn cael ei drefnu maes o law, ym mis Ionawr 2025, fel y gellir cyflwyno'r cofnodion perthnasol i Gyfarfod Pwyllgor Craffu Chwefror 2025.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD – Y dylid nodi'r diweddariad ar Weithgor Cyllideb y Pwyllgor Craffu Byw'n Iach a Gofal Cymdeithasol, fel y darparwyd gan Gadeirydd y Pwyllgor.

Rheswm dros yr argymhelliad

Rhoi gwybod i'r aelodau a'r cyhoedd am y cynnydd a wnaed hyd yma, yn ogystal â'r trefniadau sydd ar waith yn y dyfodol, ar gyfer Gweithgor y Gyllideb.

305 ADRODDIAD DIOGELU CORFFORAETHOL BLYNYDDOL: 2023/2024 (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Cabinet ar 18 Gorffennaf, 2024 gan y Rheolwr Gweithredol Diogelu a Chanlyniadau Gwasanaethau a ddywedodd fod adroddiad atodol y Cabinet yn ceisio diweddarau'r Cabinet ar y gwaith a wnaed mewn perthynas â threfniadau corfforaethol ar gyfer Diogelu ar draws y Cyngor.

Roedd cyfrifoldeb corfforaethol i sicrhau bod trefniadau effeithiol ar waith ar gyfer diogelu plant ac oedolion oedd angen gwasanaethau penodol y Cyngor ac roedd Adroddiad Blynyddol 2023/24 (Atodiad 1) yn rhoi trosolwg o'r gweithgareddau Diogelu Corfforaethol a oedd wedi digwydd ar draws yr Awdurdod Lleol.

Rhoddodd y Swyddog wybod i'r Pwyllgor am drosolwg data a pherfformiad fel y nodir yn Adran A yr adroddiad blynyddol, yn benodol mewn perthynas â'r gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol, gan nodi:

- O ran cofrestrïadau amddiffyn plant, roedd y niferoedd yn debyg i'r rhai a welodd y Cyngor mewn blynyddoedd tebyg, felly nid oedd unrhyw gynnydd amlwg,
- O ran atgyfeiriadau diogelu, nododd y gyfarwyddiaeth gynnydd eithaf sylweddol mewn niferoedd pan ddaeth setiau newydd o drefniadau a gweithdrefnau y Cyngor i rym yn 2019 ond ers hynny roedd y niferoedd wedi lefelu a dod yn statig,
- Mewn perthynas â honiadau adran pump yn erbyn y rhai sydd mewn sefyllfa o ymddiriedaeth ac ymarferwyr, parhaodd y Gyfarwyddiaeth i weld cynnydd yn nifer yr Atgyfeiriadau, yn enwedig y rhai a oedd wedyn yn mynd i mewn i'r broses. O ganlyniad, roedd y Cyngor yn edrych ar ei strwythurau'n fewnol i asesu adnoddau cyfredol a sut y strwythurodd ei dimau i ateb y galw cynyddol, a

- pharhaodd y Cyngor â'i ymgysylltiad a'i gyfranogiad o fewn trefniadau ei fwrdd diogelu rhanbarthol, gyda Chyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Bro Morgannwg yn parhau i fod yn Gadeirydd y Bwrdd Diogelu Rhanbarthol, i gyfrannu'n weithredol at flaenoriaethau a chyflawni'r cynllun blynyddol rhanbarthol.

Yn dilyn cyflwyniad y Swyddog o'r cyfeiriad, cyfeiriodd y Cynghorydd Lloyd-Selby at dudalen 5 yr Adroddiad Blynyddol a atodwyd a nododd fod adolygiad yn cael ei gynnal ar hyn o bryd mewn perthynas â'r maes cam-drin mwyaf yr adroddwyd amdano, sef esgeulustod o fewn y grŵp oedran 85+ oed. Felly, gofynnwyd i adroddiad gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn y dyfodol ar y canlyniadau a hefyd sut roedd y Cyngor yn bwriadu mynd i'r afael â chanfyddiadau'r adolygiad hwnnw.

Fel cwestiwn atodol, cyfeiriodd y Cynghorydd Lloyd-Selby hefyd at y graff a ddarparwyd ar dudalen 6 yr Adroddiad Blynyddol atodol a oedd yn dangos bod y rhan fwyaf o'r cam-drin a adroddwyd yn digwydd yng nghartrefi'r unigolion eu hunain ac yn cwestiynu a oedd y graff yn dangos ystadegau yn ymwneud â'r categori 85+ mlynedd yn unig neu'r holl atgyfeiriadau diogelu.

Mewn ymateb, dywedodd y Rheolwr Gweithredol Diogelu a Chanlyniadau Gwasanaeth fod y wybodaeth a ddarparwyd a oedd yn amlinellu'r mathau o gam-drin sy'n cael eu hadrodd, a'r ystod oedran o oedolion a oedd mewn perygl lle mae camdriniaeth neu esgeulustod yn cael eu hadrodd, yn cael ei hadlewyrchu ar raddfa genedlaethol a byddai swyddogion yn hapus i roi uchafbwyntiau'r adolygiad cysylltiedig i'r Pwyllgor yn y dyfodol. Mewn ymateb i gwestiwn atodol y Cynghorydd Lloyd-Selby, cadarnhaodd y Swyddog fod y graff cysylltiedig yn ymwneud â'r holl / cyfanswm nifer yr atgyfeiriadau diogelu.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

(1) Nodi Adroddiad y Cabinet a Chyfeirnod ar yr Adroddiad Diogelu Corfforaethol Blynyddol ar gyfer 2023/2024.

(2) Y byddai adroddiad yn cael ei ychwanegu at Raglen Gwaith Cychwynnol y Pwyllgor ar ganlyniadau'r adolygiad sy'n cael ei gynnal ar hyn o bryd er mwyn deall yn fanylach pam mai'r categori mwyaf o gamdriniaeth a adroddwyd i'r Cyngor oedd esgeuluso pobl 85 oed a hŷn.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) Sicrhau bod y Pwyllgor Craffu yn ymwybodol o ddatblygiadau diweddar mewn trefniadau corfforaethol ar gyfer diogelu yn ogystal â derbyn sicrwydd bod mesurau diogelu effeithiol yn digwydd.

(2) Er mwyn i'r Pwyllgor allu ystyried yr ystadegau a ddarperir ar dudalen 5 o Adroddiad Blynyddol Diogelu Corfforaethol Cyngor Bro Morgannwg Ebrill 2023 – Mawrth 2024 yn fanylach, yn ogystal â chynlluniau'r Cyngor i fynd i'r afael â chanfyddiadau'r adolygiad.

306 CAU CYFRIFON 2023/24 (CGC) –

Dyweddod y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg fod y cyfrifon drafft bellach wedi'u cwblhau a gyda'r archwilydd allanol i'w archwilio a bod yr adroddiad gerbron y Pwyllgor yn ceisio hysbysu'r Aelodau o sefyllfa ariannol dros dro y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24.

Wynebodd y Cyngor bwysau refeniw sylweddol yn ystod 2023/24, roedd pwysau penodol o ran pwysau chwyddiant, yn enwedig o ran contractau a phwysau cyflog (a oedd yn adlewyrchu costau byw, pwysau'r farchnad ac ymrwymiad y Cyngor i dalu cyflog byw go iawn). Parhaodd y Cyngor i wynebu pwysau galw sylweddol hefyd i gefnogi meysydd Digartrefedd, Gwasanaethau Plant, Cynnal a Chadw Prifffyrdd, Gyrwyr Cerbydau Nwyddau Trwm a disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn ystod 2023-24.

Dyweddod fod pwysau wedi'u gwrthbwysu yn fwy nag yr oedd y Cyngor wedi'i ddisgwyl trwy incwm buddsoddi ychwanegol a hefyd gwarged Treth Gyngor ac roedd hyn yn galluogi'r Cyngor i dynnu llai nag yr oedd wedi'i gynllunio o gronfeydd wrth gefn gwasanaethau, ond ei fod yn dal i gael cryn dipyn o dynnu i lawr o'r Gwasanaethau Cymdeithasol ac o ddefnydd heb ei gynllunio o gronfeydd wrth gefn a oedd oddeutu £4m.

Roedd y Gwasanaethau Plant wedi nodi amrywiad niweidiol sylweddol yn ymwneud â chostau lleoliad allanol cynyddol o ystyried cymhlethdodau'r achosion gofal, a gofynion gofal plant a phobl ifanc sy'n cael eu cefnogi ar hyn o bryd a'r lleoliadau cost uchel y mae rhai o'r plant eu hangen i ddiwallu eu hanghenion. Roedd costau ychwanegol hefyd wedi'u hwynebu mewn perthynas â chostau cyfreithiol a mwy o adnoddau staffio sy'n gysylltiedig â'r gwasanaeth. Unwaith eto, roedd y sefyllfa hon yn adlewyrchu'r pwysau a welwyd ar draws llywodraeth leol yn genedlaethol.

Adroddwyd am orwariant hefyd ym meysydd y gwasanaeth Gwasanaethau Oedolion a Rheoli Adnoddau a Diogelu mewn perthynas â Thaliadau Gofal Cartref a Chartrefi Preswyl a Nyrsio o tua £3m ar ôl caniatáu ar gyfer y cam arfaethedig o £2m a ariennir o gronfeydd wrth gefn. Roedd amrywiadau niweidiol o £554k hefyd yn gysylltiedig â chartrefi gofal a redir gan y Cyngor yn 2023/24.

I gloi, fe wnaeth y Swyddog roi gwybod i'r Pwyllgor o sefyllfa cronfeydd wrth gefn y Cyngor, roedd y Cyngor wedi gweld gostyngiad o gronfeydd wrth gefn a oedd yn dechrau'r flwyddyn ar £110m i lawr i £76m. Trosglwyddwyd £3m i'r gronfa gwasanaethau cymdeithasol fel y byddai ganddi ddigon o wydnwch yn mynd i 24/25.

Yn dilyn cyflwyniad y Swyddog o'r adroddiad, nododd Is-gadeirydd y Pwyllgor y pwysau ariannol sylweddol o ganlyniad i gostau lleoliadau y tu allan i'r sir a'r ffaith ei bod yn anodd rhagweld costau ar sail natur y gwasanaeth. Roedd rhai lleoliadau preifat yn gostus iawn ond roedd gofyn i'r Cyngor eu defnyddio er mwyn sicrhau ei fod yn parhau i gefnogi pobl ifanc yn y ffordd orau bosibl.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

- (1) Nodi'r adroddiad a'r mesurau ariannol a gymerwyd ac a gynigiwyd.
- (2) Nodi dyraniad gwarged cyffredinol y Cyngor fel y nodir isod:
 - £2m o drosglwyddiad i gronfa wrth gefn newydd i wrthbwysu diffygion ysgolion ar sail dros dro yn 2024/25,
 - £80k i Gronfa'r Cyngor i wrthbwysu pwysau cyffredinol.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad hysbysu'r Aelodau o'r alldro a'r mesurau ariannol a gymerwyd ac a gynigir.
- (2) Hysbysu'r Aelodau o ddyraniad gwarged 2023/24 i gefnogi pwysau allweddol a nodwyd gan y Cyngor.

307 CAU CYFRIFON CYFALAF 2023/24 (CGC) –

Diben yr adroddiad oedd rhoi gwybod i'r Pwyllgor fod y cyfrifon wedi'u cwblhau ac am sefyllfa ariannol dros dro Rhaglen Gyfalaf y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24.

Rhoddodd yr adroddiad fanylion ar gau'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill, 2023 i 31 Mawrth 2024. Dangoswyd manylion yn ôl cynllun, oedd yn berthnasol i'r Pwyllgor Craffu yn Atodiad 1 ac Atodiad 2 i'r adroddiad grynodedb o sefyllfa'r Rhaglen Gyfalaf fesul Cyfarwyddiaeth o gymeradwyaeth yng nghyfarfod y Cyngor ar 6 Mawrth 2023 i 31 Mawrth 2024, gan gynnwys unrhyw newidiadau y gofynnwyd amdanynt o fewn yr adroddiad hwn.

I gloi, dywedodd y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg fod y sefyllfa, sy'n benodol i'r Pwyllgor, yn amrywiant o £306k yn erbyn rhaglen wedi'i haddasu o £3.817m. Cofnodwyd mai £3.511m oedd yr alldro ar gyfer y Pwyllgor Craffu a gofynnwyd am lithriad o £271k fel y'i nodwyd yn Atodiad 3 i'r adroddiad.

Heb unrhyw gwestiynau na sylwadau wedi'u codi, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

- (1) Nodi'r sefyllfa gyfalaf diwedd blwyddyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24.
- (2) Nodi'r cyllidebau cynllun ychwanegol, fel y'u nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad.
- (3) Nodi'r sefyllfa gryno o'r newidiadau yn y Rhaglen Gyfalaf fesul Cyfarwyddiaeth o'u cymeradwyo gan y Cyngor ar 6 Mawrth 2023 i 31 Mawrth 2024, fel y nodir yn Atodiad 2 yr adroddiad.

(4) Nodi'r Pŵer Argyfwng a gymeradwywyd mewn perthynas â'r llithriad, fel y nodir yn Atodiad 3 i'r adroddiad.

Rheswm dros yr argymhellion

(1-4) O ystyried cynnwys yr adroddiad i hysbysu'r Pwyllgor am y sefyllfa gyfalaf diwedd blwyddyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, y cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd at y rhaglen gymeradwy ar gyfer 2023/24, y newidiadau i'r Rhaglen Gyfalaf a Gymeradwywyd a osodwyd. ar 6 Mawrth 2023 a'r llithriad a gymeradwywyd yn y Pwerau Argyfwng yn Rhaglen Gyfalaf 2023/24.

308 MONITRO REFENIW CHWARTER 1 2024/25 (CGC) –

Cyflwynodd y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg yr adroddiad, a'i ddiben oedd cynghori'r Pwyllgor am sefyllfa Monitro Refeniw Chwarter 1 ar gyfer 2024/25.

Dywedodd y Swyddog fod sefyllfa refeniw'r Cyngor ar gyfer 2024/25 yn parhau i adlewyrchu galw heriol a phwysau chwyddiant gan barhau â'r pwysau gwasanaeth allweddol a welwyd yn sefyllfa alldro 2023/24 yn 2024/25.

Cafodd y pwysau cost a ddyrannwyd fel rhan o gyllideb 2024/25 eu haddasu i adlewyrchu'r cyllid a oedd ar gael, ac felly nid oeddent yn darparu cyllid llawn ar gyfer pwysau, ac roedd y pwysau hynny wedi parhau i gynyddu yn chwarter cyntaf 2024/25.

Roedd targedau arbedion ac effeithlonrwydd heriol wedi'u pennu ar gyfer 2024/25, gan gynnwys targed o £7.676m o arbedion Corfforaethol. Adlewyrchwyd y cynnydd yn erbyn y targedau arbedion hynny yn Atodiad i'r adroddiad. Parhaodd y Cyngor hefyd i fonitro'r gwaith o gyflawni arbedion 2023/24 heb eu cyflawni yn ystod y flwyddyn.

Daeth y Swyddog i'r casgliad bod cyllideb y Gwasanaethau Cymdeithasol wedi'i gosod ar £96.243m ar gyfer 2024/25 a gofynnwyd am drosglwyddiad o £33k fel rhan o'r adroddiad. Manylwyd ar sefyllfa'r gyllideb yn Atodiad 2 i'r adroddiad.

Y targed arbedion ar gyfer y Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer 2024/25 oedd £1.755m Disgwylir y byddai 66% o arbedion yn cael eu cyflawni neu eu lliniaru yn ystod y flwyddyn. Roedd yr alldro rhagamcanol ar gyfer y Gwasanaethau Cymdeithasol yn 2024/25 yn amrywiant anffafriol o £5.906m a fanylwyd ymhellach yn Atodiad 2.

Ymhlith y pwysau allweddol, yn ogystal â'r arian wrth gefn a nodwyd yn yr adroddiad, oedd yn berthnasol i'r gyfarwyddiaeth roedd y canlynol:

- Costau cynyddol sy'n gysylltiedig â lleoliadau ar gyfer Plant a Phobl Ifanc.
- Costau cyfreithiol ychwanegol sy'n gysylltiedig â chymhlethdod a mynychder cynyddol achosion gofal.
- Cynnydd yn yr oriau gofal sydd eu hangen ar gyfer oedolion oherwydd poblogaeth sy'n heneiddio'n sylweddol.

- Roedd y gwasanaeth hefyd yn nodi cynnydd mewn lleoliadau preswyl a nyrso, cynnydd mewn lleoliadau gofal uniongyrchol a seibiant.
- Mae'r cynnydd yn nifer y preswylwyr dros 75 oed yn cael effaith sylweddol ar y lefelau gofal sydd eu hangen ac roedd y pwysau demograffig hwn yn arbennig o ddifrifol yn y Fro.

I gloi, dwedodd y Swyddog fod, ar draws y gwasanaethau, pwysau chwyddiant hefyd yn cael eu profi mewn perthynas â chyflogau, yn fwyaf nodedig lle'r oedd grymoedd y farchnad yn cael eu defnyddio ac ar gyfer y bwlch cyllido rhwng darpariaeth ar gyfer dyfarniad cyflog 2024/25 a'r dyfarniad cyflog tebygol ar gyfer 2024/25.

Yn dilyn cyflwyniad y Swyddog o'r adroddiad, holodd y Cynghorydd Godfrey a fyddai'r Llywodraeth yn tynnu taliadau tanwydd y gaeaf yn ôl yn dod ag unrhyw bwysau ychwanegol i'r Cyngor. Mewn ymateb, dywedodd y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg nad oedd cysylltiad ariannol uniongyrchol ond cydnabuwyd y byddai unrhyw effeithiau ehangach a effeithiodd ar les trigolion Bro Morgannwg o ddiddordeb i'r Cyngor ac y gallent wedyn gynyddu'r lefelau cyswllt a wnaed i gael mynediad at wasanaethau'r Cyngor.

Yna cyfeiriodd Is-gadeirydd y Pwyllgor at y cadarnhad diweddar gan Lywodraeth Cymru fod cynnydd o 5-6% yng nghyflogau'r sector cyhoeddus wedi'i gytuno a holodd a oedd hynny'n cyfateb i ddisgwyliadau'r Cyngor. Mewn ymateb, cadarnhaodd y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg fod cyfradd o 5.5% ar gyfer tâl athrawon wedi'i chadarnhau, ond roedd y Cyngor wedi rhagweld 4%. Fodd bynnag, roedd y cynnydd yn cael ei raddio o fis Medi 2024 ac felly roedd yn rhychwantu 7 allan o 12 mis ar gyfer y flwyddyn ariannol. Felly roedd bwlch ariannol o 3% yng nghyllideb y Cyngor. Roedd swyddogion cyllid yn gweithio ar y symiau canlyniadol i asesu sut y byddai'r codiadau'n cael eu rhannu dros y flwyddyn ariannol.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

- (1) Nodi'r sefyllfa o ran Cyllideb Refeniw 2024/25 yr Awdurdod.
- (2) Nodi'r trosglwyddiadau y gofynnwyd amdanynt fel rhan o adroddiad Chwarter 1 Monitro Refeniw 2024/25.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad, hysbysu'r Pwyllgor am yr alldro refeniw a ragwelir ar gyfer 2024/25.
- (2) Caniatáu i Swyddogion Cyllid ddiweddarau'r gyllideb wreiddiol ar gyfer 2024/25 ar gyfer ceisiadau i drosglwyddo arian.

309 MONITRO CYFALAF AR GYFER Y CYFNOD 1 EBRILL I 30 MEHEFIN, 2024 (CGC) –

Diben yr adroddiad oedd yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor am y cynnydd ar Raglen Gyfalaf 2024/25 ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill, 2024 a 30 Mehefin 2024 ac i ofyn am newidiadau i'r Rhaglen Gyfalaf.

Dywedodd y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg fod dau gais o dan adran Ychwanegiadau, Trosglwyddiadau ac Ail-broffilio adran o'r adroddiad a oedd o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Craffu. Roedd y cyntaf ar gyfer Rondel House Day Service Improvements a'r ail ar gyfer addasu Cyswllt Un Fro ar gyfer Parkwood:

Rondel House Day Service Improvements – Roedd y gwaith bellach wedi'i gwblhau ac ni fyddai unrhyw wariant pellach yn cael ei wario yn erbyn y cynllun, gofynnwyd i drosglwyddo cyllideb y cynllun o £5k i gynllun Drysau Tân Cartrefi Preswyl.

Parkwood – Addasu Cyswllt Un Fro – Yn dilyn adleoli Cyswllt Un Fro o'r Ganolfan Hamdden i'r Swyddfeydd Dinesig, gwnaeth Parkwood Leisure gais i gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU am grant i ail-bwrpasu'r hen ganolfan alwadau i ofod hamdden newydd. Gwnaed cais i gynnwys y cynllun newydd hwn gyda chyllideb o £400k yn Rhaglen Gyfalaf 2024/25, i'w hariannu gan £200k o Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU, cyfraniad Parkwood o £100k a £100k o'r Gronfa Ail-lunio Risg a Buddsoddi Wrth Gefn. Cyflwynwyd adroddiad gan y Cabinet ar 5 Medi, 2024 a oedd yn rhoi rhagor o fanylion am y cynllun gan gynnwys y cais i ail-bwrpasu'r ardal at ddefnydd hamdden.

Roedd dau Awdurdod dirprwyedig hefyd oedd wedi cael eu cymeradwyo oedd o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Craffu. Y cynlluniau manwl cyntaf o dan gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU a'r ail ar gyfer Cynigion y Parc Llinellol yn Sili:

Cronfa Ffyniant Gyffredin – Cymeradwywyd awdurdod dirprwyedig i ddiwygio Rhaglen Gyfalaf 2024/25 ar gyfer cynlluniau a gefnogir gan Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU fel y manylwyd ym mharagraff 2.20 o'r adroddiad.

Roedd cynigion Parc Llinellol, Sili – Awdurdod dirprwyedig wedi'u cymeradwyo i ychwanegu'r cynllun newydd i Raglen Gyfalaf 2024/25 i wella man agored cyhoeddus y Cyngor i'r gogledd o Heol y De, Sili, i ffurfio parc llinellol. Byddai'r gwelliannau arfaethedig i fannau agored cyhoeddus yn cael eu penderfynu yn dilyn astudiaeth dichonoldeb. Roedd y gwaith a awgrymwyd yn cynnwys plannu, seddi, arwyddion canfod llwybrau, offer ymarfer corff newydd ac uwchraddio'r maes chwarae presennol i blant. Byddai'r gyllideb o £175k yn cael ei hariannu gan arian A106.

I gloi, ychwanegodd y Swyddog ei bod yn bwysig nodi bod llawer o feysydd yn parhau i brofi costau cynyddol ynglŷn â gweithredu cynlluniau. Roedd tendrau'n cael eu derbyn dros y cyllidebau presennol a ddyrannwyd ac roedd swyddogion yn adrodd am y gofyniad i ail-drafod tendrau a gyflwynwyd. Byddai cynlluniau'n cael eu monitro'n agos dros y misoedd nesaf a rhagwelwyd y byddai gofyn am geisiadau llithriant mewn adroddiadau yn y dyfodol.

Byddai swyddogion cyllid yn parhau i weithio gyda rheolwyr a noddwyr prosiectau i sicrhau gwerth am arian a bod yr holl gyfleoedd ariannu posib yn cael eu nodi a'u harchwilio'n llawn.

Ar ôl i'r Swyddog gyflwyno'r adroddiad, manteisiodd yr Is-gadeirydd ar y cyfle i ddiolch i swyddogion Cyllid am y pedwar adroddiad ariannol ar yr agenda'r noson honno, a oedd yn addysgiadol iawn ac yn adlewyrchu'r gwaith sylweddol ar ran swyddogion.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

- (1) Nodi'r cynnydd a wnaed ar gyflawni Rhaglen Gyfalaf 2024/25 o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor, fel y nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad.
- (2) Nodi'r defnydd o Awdurdod Dirprwyedig o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor, fel y'i crynhoir ym mharagraff 2.5 ac y manylwyd arno ymhellach ym mharagraffau 2.20 a 2.24 o'r adroddiad.
- (3) Nodi'r defnydd o bwerau Argyfwng o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor, fel y manylir arnynt yn Atodiad 1 i'r adroddiad.
- (4) Y dylid nodi'r newidiadau i Raglen Gyfalaf 2024/25 a Rhaglen Gyfalaf y dyfodol o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor, fel y'u crynhoir ym mharagraff 2.4 ac y manylir arnynt ymhellach ym mharagraffau 2.15 a 2.16 yr adroddiad.

Rheswm dros yr argymhellion

(1 - 4) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad i hysbysu'r Pwyllgor am y cynnydd ar y Rhaglen Gyfalaf, y defnydd o Awdurdod Dirprwyedig, y defnydd o Bwerau Argyfwng a'r newidiadau i'r Rhaglen Gyfalaf.

310 ADRODDIAD MONITRO CYNLLUN CYFLAWNI BLYNYDDOL: PERFFORMIAD CHWARTER 1 2024/25 (CGC) –

Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol mai diben yr adroddiad oedd cyflwyno canlyniadau perfformiad chwarter 1 ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2024 a 30 Mehefin 2024 wrth gyflawni ymrwymadau Cynllun Cyflawni Blynyddol 2024/25 fel sy'n cyd-fynd ag Amcanion Lles y Cynllun Corfforaethol.

Cyfeiriodd y Cyfarwyddwr at y cyflwyniad wedi'i atodi yn Atodiad A yr adroddiad oedd yn rhoi crynodeb o'r cynnydd yn erbyn ymrwymadau'r Cynllun Cyflawni Blynyddol ar gyfer 2024/25 fel sy'n cyd-fynd â chylch gwaith y Pwyllgor Craffu Byw'n Iach a Gofal Cymdeithasol.

Yn benodol, amlygodd y Cyfarwyddwr fod dod o hyd i system amnewid ar gyfer SWGCC yn parhau i fod yn ardal o Risg Uchel. Roedd y gwaith yn parhau gyda phartneriaid clwstwr y Cyngor yng Nghwm Taf Bro Morgannwg (CMT) ac lechyd a

Gofal Digidol Cymru (IGDC). Roedd cyfarfodydd wythnosol ar waith ar lefel leol, ranbarthol a Chymru gyfan i sicrhau bod cyflwyno system amnewid ac roedd oedi wrth gynhyrchu dogfennau allweddol wedi achosi rhywfaint o lithriad yn erbyn llinellau amser gweithredu.

Yn dilyn cyflwyniad y Cyfarwyddwr o'r adroddiad, dechreuodd yr Is-gadeirydd drafod drwy ofyn i'r Cyfarwyddwr am y wybodaeth ddiweddaraf am y system TGCh newydd i ddisodli SWGCC. Mewn ymateb, dywedodd y Cyfarwyddwr fod y broses gaffael ar gyfer y system newydd wedi dechrau a bod swyddogion yn gobeithio dod ag adroddiad i'r Cabinet ym mis Hydref 2024 a fyddai'n cael ei gyfeirio wedyn at y Pwyllgor i'w ystyried.

Yna gofynnodd y Cynghorydd Lloyd-Selby am ddiweddariad mewn perthynas â recriwtio swyddog ychwanegol ar gyfer llety plant, a dywedodd y Pennaeth Rheoli Adnoddau a Diogelu fod y swydd wedi'i chymeradwyo'n ddiweddar fel swydd barhaol ac roedd yr hysbyseb allan ar hyn o bryd ar gyfer cyfieithu Cymraeg gyda'r bwriad o gyhoeddi'r wythnos nesaf. Y gobaith oedd felly, gyda'r newid swydd o dros dro i barhaol, y byddai cynnydd yn y ceisiadau a dderbynnir yn y rownd recriwtio nesaf.

Mewn ymateb i gwestiwn atodol gan y Cynghorydd Lloyd-Selby, cadarnhaodd Pennaeth y Gwasanaethau Oedolion a Vale Alliance fod y swydd lles bellach wedi'i llenwi.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

(1) Nodi canlyniadau perfformiad Chwarter 1 a'r cynnydd tuag at gyflawni ymrwymadau Cynllun Cyflawni Blynyddol 2023/24, sy'n cyd-fynd ag Amcanion Llesiant Cynllun Corfforaethol y Cyngor o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor.

(2) Y dylid nodi'r camau adferol sydd i'w cymryd i fynd i'r afael â meysydd o danberfformio ac i fynd i'r afael â'r heriau allweddol a nodwyd o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) Gan roi sylw i gynnwys yr adroddiad, sicrhau bod y Cyngor yn dangos yn glir y cynnydd sy'n cael ei wneud tuag at gyflawni ei ymrwymadau yng Nghynllun Cyflawni Blynyddol 2024/25 sydd â'r nod o wneud gwahaniaeth cadarnhaol i fywydau dinasyddion Bro Morgannwg.

(2) Sicrhau bod y Cyngor yn asesu ei berfformiad yn effeithiol yn unol â'r gofyniad i fodloni ei ofynion perfformiad, fel yr amlinellir yn Neddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ac yn adlewyrchu gofyniad Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) Ddeddf 2015 ei fod yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at gyflawni nodau llesiant Cymru.

311 MATER OEDD Y CADEIRYDD WEDI PENDERFYNU YN FRYS –

ARGYMHELLWYD - Y dylid ystyried yr eitem ganlynol yr oedd y Cadeirydd wedi penderfynu ei bod yn un brys am y rheswm a roddwyd o dan bennawd y cofnod.

312 HUNANASESIAD BLYNYDDOL DRAFFT CYNGOR BRO MORGANNWG 2023/24 (CYF) –

(Ar fyrder oherwydd yr angen i sicrhau bod yr Adroddiad Hunanasesu Blynyddol yn cael ei ystyried gan y Cyngor Llawn ar 2 Rhagfyr, 2024 gan gynnwys unrhyw argymhellion a wneir gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn dilyn ymgynghoriad Sgriwtini a'r Cabinet, a chan ystyried cyhoeddi'r agenda statudol dyddiadau cau yn ystod y cyfnod ymgynghori.)

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol y cyfeiriad gan y Cyngor o 5 Medi, 2024 a ddwedodd fod yr adroddiad Hunanasesiad Blynyddol Drafft Bro Morgannwg (Atodiad A) yn defnyddio ystod eang o ffynonellau gwybodaeth er mwyn asesu'r cynnydd a wnaed gan y Cyngor wrth gyflawni ei ymrwymadau o fewn y Cynllun Cyflawni Blynyddol ar gyfer 2023/24, fel sy'n cyd-fynd ag Amcanion Lles Cynllun Corfforaethol y Cyngor. Byddai'r canfyddiadau'n galluogi'r Cyngor i nodi sut y gallai wella ei brosesau mewnol ymhellach a defnyddio adnoddau i wella a chefnogi'r gwaith o gyflawni ei ymrwymadau o fewn y Cynllun Cyflawni Blynyddol ac Amcanion Lles Cynllun Corfforaethol 2020-25.

Roedd yr Adroddiad Hunanasesiad Blynyddol yn ofyniad i Awdurdodau Lleol Cymru dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, a oedd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor adolygu ei berfformiad yn gyson, ymgynghori arno ac yna cyhoeddi adroddiad yn nodi casgliadau ei hunanasesiad unwaith mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol. Felly, cyflwynwyd yr adroddiad i'r Pwyllgor fel rhan o'r broses ymgynghori.

Ar gyfer y cyfnod 2023/24, dyfarniad y Cyngor oedd ei fod wedi gwneud cynnydd da o ran cyflawni ei ymrwymadau o fewn y Cynllun Cyflawni Blynyddol yn unol â Chynllun Corfforaethol 2020-25. Roedd y Cyngor wedi cyflawni 85% o 591 o weithgareddau wedi'u cynllunio a thargedau cysylltiedig a osodwyd yn yr hyn a oedd yn Gynllun Cyflawni Blynyddol uchelgeisiol o ystyried cyd-destun pwysau galw sylweddol parhaus ar wasanaethau a hinsawdd ariannol ac economaidd anodd. Roedd y meysydd tanberfformio a nodwyd o fonitro perfformiad yn parhau'n feysydd ffocws yn 2024/25 ac fe'u hadlewyrchwyd yng Nghynllun Cyflawni Blynyddol y Cyngor a chynlluniau cyflawni lefel gwasanaeth ar gyfer y cyfnod.

Yn dilyn cyflwyniad y Cyfarwyddwr o'r adroddiad, canmolodd y Cadeirydd y Gyfarwyddiaeth am ei gwaith caled a'i llwyddiannau mewn hinsawdd anodd iawn.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, mae'r Pwyllgor wedi hynny

ARGYMHELLWYD – Nodi Adroddiad y Cabinet a Chyfeirnod ar Hunanasesiad Blynyddol Drafft Cyngor Bro Morgannwg 2023/24.

Rheswm dros yr argymhelliad

Gan roi sylw i gynnwys y cyfeiriad a'r adroddiad Cabinet atodedig i sicrhau bod ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar ganfyddiadau Hunanasesiad Blynyddol y Cyngor yn unol â gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, cyn adroddiad Hunanasesu Blynyddol Terfynol Bro Morgannwg yn cael ei ystyried gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, y Cabinet ac wedi hynny yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo gan y Cyngor Llawn.